

Bemærkninger til forslaget

Det er vanskeligt med sikkerhed at udtale sig om omfanget af volden og voldens udviklingstendenser. Antallet af anmeldelser af disse lovovertrædelser er i de sidste 20 år forøget væsentligt, men omfanget af voldsforbrydelserne synes stagnerende i de sidste par år. En vis faldende tendens synes at have gjort sig gældende fra 1982 til 1983. Undersøgelser foretaget af AIM om det faktiske omfang af volden tyder på, at omfanget i den sidste halve snes år har været uændret. Efter disse undersøgelser udsættes ca. 1 pct. af befolkningen i løbet af et år for vold. Noget kunne således tyde på, at det er antallet af anmeldelser mere end det reelle antal voldstilfælde, der har været stigende. Men under alle omstændigheder er niveauet højt og angsten for vold betydelig.

Dette er baggrunden for dette forslag til folketingsbeslutning, som for en række af forslagene vedkommende er fortsættelse af den tidligere socialdemokratiske regerings politik på dette område.

Den nuværende regering har tidligere foreslået en ændring i retsplejeloven, hvorefter der indføres øget adgang til varetægtsfængsling. Forslagsstillerne finder dette forslag utilstrækkeligt, idet en effektiv indsats kræver foranstaltninger af en langt bredere karakter. Hertil kommer, at regeringens forslag efter det sagkyndige udvalgs opfattelse er i strid med væsentlige retssikkerhedsprincipper. Det er forslagsstillernes opfattelse, at de her foreslåede foranstaltninger i betydelig højere grad vil kunne medvirke til både at nedsætte antallet af voldshandlinger og til at fjerne angsten for vold. I den forbindelse opfordres regeringen også til at foretage en mere dybtgående vurdering af voldens omfang og orientere offentligheden herom. Det kan f.eks. bemærkes, at medens angsten for vold formentlig er størst hos den ældre del af befolkningen, viser AIMs undersøgelser, at denne del af befolkningen er den, der er mindst udsat for vold. En spørgeundersøgelse gennemført i 1981 hos et repræsentativt udsnit på 2.488 personer viste således, at ingen af de adspurgte i aldersgruppen 67 og derover gav udtryk for, at de havde været udsat for vold eller overfald.

Efter forslagsstillernes opfattelse ændrer dette intet ved, at der må sættes alvorligt ind for at mindske omfanget af den faktisk forekommende vold.

Det bemærkes, at forslaget er en genfremsættelse af et i folketingsåret 1983-84 (1. samling) fremsat forslag, se Folketingstidende 1983-84 (1. samling), forhandlingerne sp. 3705 og tillæg A sp. 2421.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

ad 1

Erfaringen viser, at en meget stor del af voldsforbrydelserne begås under indflydelse af spiritus. Ofte er både gerningsmand og offer berusede eller stærkt berusede. Alkoholvanerne dannes hyppigt allerede i den sene skolealder, og forslagsstillerne finder det væsentligt, at oplysningsarbejdet om risikoen ved et stort alkoholforbrug styrkes. Med henblik herpå øgede den socialdemokratiske regering alkohol- og narkotikarådets indsatsmuligheder og gav det kompetence til mere selvstændige initiativer. Den nuværende regering har imidlertid foretaget begrænsninger heri. Den tidligere igangsatte udbygning bør fortsættes. Blandt andet med henblik herpå stillede socialdemokratiet i efteråret 1983 ændringsforslag til finansloven for 1984 om en forøgelse af bevillingerne.

Det er ikke usædvanligt, at store børn eller unge i forskellige lokalsamfund som samlingssted eller samlingssteder alene har værtshuse. Det er åbenbart, at dette kan medvirke til at grundlægge alkoholvaner og samkvemsformer, der vil kunne øge risikoen for senere voldelig adfærd. Der bør indføres minimumsforpligtelser med hensyn til omfanget af de fritidsaktiviteter, der skal tilbydes børn og unge.

Adskillige institutioner gør et prisværdigt arbejde for at behandle personer med alkoholmisbrug. Socialdemokratiet foreslog i efteråret 1983 for så vidt angår finansloven 1984 en forøgelse af bevillingerne til disse institutioner og foreninger, men ser gerne bevillingerne yderligere forøget.